

Het onderstaande is een samenvatting van de punten die in mijn netwerk door verschillende zelfstandigen zijn genoemd en waar men zich grote zorgen over maakt.

Het voorgestelde minimumtarief is een minimum voor een inkomen, niet voor omzet. Als ondernemer is omzet het uitgangspunt om tot een winstgevende operatie te kunnen komen.

Wie gaat onder de nieuwe wet de indirecte kosten betalen? In een gezond bedrijf worden met een deel van de omzet alle gemaakte directe en indirecte kosten gedekt. In een juist tarief is ook een dekking voor indirecte kosten opgenomen, bv. voor inkoop van hard- en software, de huur van een kantoorpand, bijscholing en de bestede uren aan acquisitie of marketing. Ook een dekking voor uren die niet verkocht zijn moet hierin zitten (leegloop). In het voorgestelde minimumtarief ontbreken deze dekkingen, en dus is dit tarief onhoudbaar. Er is daarmee geen gezonde bedrijfsvoering mogelijk.

Een argument dat hier tegenin gebracht zal worden is dat een zelfstandige altijd een hoger tarief kan afspreken. In de praktijk werkt dit niet zo. Zeker in tijden van laagconjunctuur ontstaat een neerwaartse druk op de tarieven; door een minimumtarief vast te stellen, zal de prijsontwikkeling in de richting daarvan gaan bewegen, sterker dan wanneer dat minimum er niet is. Op die manier grijpt de overheid dus in op de normale marktwerking. Als het tarief alleen op inkomen is gebaseerd en niet op omzet, dan bereikt zij daarmee meer ondernemers niet winstgevend kunnen opereren; dat is precies het tegenovergestelde van het doel van dat minimum.

Deze wet is ook bedoeld voor opdrachten waarvoor een vast bedrag is afgesproken, zoals een schoonmaakopdracht, een schildersklus of een marktonderzoek. Nu is de verantwoordelijkheid van de opdrachtnemer om een juiste inschatting te maken van de te verwachten kosten en inspanningen die zo'n opdracht met zich meebrengt. Het is diens risico als dat niet juist is; dat is het ondernemersrisico (Het gaat niet om kosten en uren die door onvoorziene omstandigheden veroorzaakt worden; daarvoor kunnen aanvullende vergoedingen worden afgesproken). In de nieuwe wet is een aanvullende verantwoording nodig richting de opdrachtgever, hetgeen een extra administratieve belasting voor de zelfstandig ondernemer is en die niet geldt voor een BV, waardoor er een ongelijk speelveld wordt gecreëerd tussen zelfstandigen en BV's.

In aanvulling op het voorgaande punt: als een zelfstandige voor een opdracht in concurrentie is met een concurrent die een BV is, dan zorgt de wet voor een ander concurrentienadeel voor de zelfstandige. "Zelfstandigen zullen altijd inzicht moeten geven in de gemaakte kosten en bestede uren voor de opdracht." Als dit niet geldt voor de BV, dan zal de opdrachtgever vanwege de extra administratieve rompslomp van de zelfstandige eerder voor de BV kiezen. Ook hiermee wordt het speelveld nadelig beïnvloedt voor de zelfstandige. (N.B. met een BV wordt hier niet bedoeld een BV waarin slechts 1 persoon werkzaam is.)

Ook in het onderwijs werken zelfstandigen. In het afstandsonderwijs bestaan opdrachten waarbij een docent voor een bepaald vak afsprekt opgaven te beoordelen tegen een tarief per individuele opgave die door een student is gemaakt. Het tarief is gebaseerd op een verwachte gemiddelde tijdsbesteding per opgave, gemeten over een langere periode. Een maand is een korte periode, waarin grote fluctuaties voorkomen; de ene student heeft nu eenmaal meer feedback nodig dan de andere. Naast het feit dat de verantwoording van gemaakte uren en kosten een onevenredige administratieve last met zich meebrengt, heeft het geen enkel nut, omdat pas over een langere periode zal blijken of het vastgestelde tarief een juiste vergoeding is voor de de tijd die gemiddeld aan een opgave wordt besteed.

Hoe moeten curatoren, bewindvoerders en mentoren met deze wet om gaan? De tarieven voor hun werkzaamheden worden jaarlijks door het Landelijk Overleg Vakinhoud Civiel en Kanton & Toezicht

(LOVCK&T) van de rechtbanken vastgesteld en zijn gebaseerd op een verwacht gemiddeld aantal uren dat jaarlijks aan een cliënt zal worden besteed. Cliënten zijn vaak lichamelijk en/of geestelijk niet in staat voor hun eigen financiën te zorgen; waarom zou bv. een curator voor een demente cliënt een uren- en kostenverantwoording moeten maken als deze het niet kan begrijpen? Daarnaast wordt jaarlijks verantwoording aan de rechtbank afgelegd, maandelijkse verantwoording legt een enorme extra druk op de rechtspraak.

Wat gebeurt er met zelfstandigen die een tarief hanteren dat tussen de € 16 en € 75 ligt? Wat moeten zij met deze wetgeving?

Het is te prijzen dat de overheid de zwakkeren wil beschermen, maar daar is deze wetgeving geen goede oplossing voor. De wet is een mal die op een idee van de arbeidsmarkt wordt gelegd, niet op de werkelijke arbeidsmarkt. Iemand die een minimumtarief nodig heeft, is geen ondernemer en hoort in vaste dienst. Het zou dan ook van inzicht getuigen als de overheid het laten afvloeien van werknemers richting het zelfstandigenbestaan door grote organisaties gaat verbieden en terugdraaien.

Tussen volledig werknemerschap en volledig ondernemerschap bestaan inmiddels vele vormen van werkverhoudingen waar deze wet geen soelaas voor zal bieden. Wil de overheid een toekomstgerichte oplossing bieden, dan zal niet alleen naar tarieven moeten worden gekeken, maar ook naar bv. het sociale stelsel. Dat zal moeten gebeuren met alle partijen, dus ook met partijen die de werkenden in flexibelere verhoudingen vertegenwoordigen. En dus niet alleen met partijen die van oudsher aan de onderhandelingstafel zaten en die een almaar kleiner wordende achterban vertegenwoordigen.